

**Studier om beteendevetenskaplig ekonomi och utformning av
handlingsprogram**

Mónica Marcela Jaime Torres

AKADEMISK AVHANDLING

**som med vederbörligt tillstånd för vinnande av
filosofie doktorsexamen vid
Handelshögskolans fakultet, Göteborgs universitet,
framlägges till offentlig granskning
tisdagen den 1 juni 2015, kl. 10.15, i sal D32,
Institutionen för nationalekonomi med statistik, Vasagatan 1**

Göteborg 2015

Sammanfattningar

Kapitel 1: Samhällsnormer och spridning av information i vattenbesparingsprogram: belägg från ett fältexperiment med slumpmässigt urval i Colombia

Denna uppsats undersöker överspillingseffekter av en samhällsinformationskampanj inriktad på att uppmuntra vattenbesparingar i bostäder i Colombia. Kampanjen organiserades som ett fältexperiment med slumpmässigt urval och bestod av månatliga leveranser av förbrukningsrapporter, inklusive normativa meddelanden, under ett år. Först utvärderar vi både direkt- och överspillingseffekter av kampanjen. Sedan undersöker vi sociala nätverks roll för informations spridning. Resultaten antyder att samhällsinformation och vädjan om normbaserat beteende formade beteendet hos de studerade hushållen. De hushåll, som kampanjen direkt riktade sig mot, minskade sin vattenförbrukning med 6,8 % under det första året, som följde ingripandet. Vad som är viktigast är att vi finner signifikanta men kortvariga överspillingseffekter: hushåll som kampanjen inte riktades mot minskade sin vattenförbrukning med 5,8 % under de första sex månaderna som följde ingripandet. Icke desto mindre kan varken direkt- eller överspillingseffekter tillskrivas sociala nätverk för någon av våra utvalda mellanliggande faktorer för social och geografisk närhet.

Kapitel 2: Spiller vattnet över? Överspillingseffekter från en samhällsinformationskampanj

Vi undersöker huruvida en samhällsinformationskampanj inriktad på att minska vattenanvändning förorsakar en överspillingseffekt på elanvändningen. Jämfört med kontrollgruppen minskade vattenanvändningen i genomsnitt med 6 % för en behandlingsgrupp, för vilken vi utförde en samhällsinformationskampanj om deras vattenanvändning. Vi identifierar en ytterligare överspillingseffekt på elanvändningen bland hushåll vars vattenanvändning var effektiv före kampanjen. Effekten är ansenlig; denna grupp hade en nästan 9 % lägre elanvändning efter kampanjen jämfört med kontrollgruppen. Vi hävdar att detta stämmer överens med en kognitiv dissonansmodell, där individen före kampanjen hade övertygelsen att de moraliska kostnaderna/fördelarna av konsumtionen inte är viktigt, trots att individen är en effektiv användare. På grund av kampanjen ändras denna övertygelse och det blir en överspillingseffekt på elanvändningen.

Kapitel 3: Ömsesidig påverkan av jordbrukssubventioner och subventioner för miljövänligt jordbruk inom den gemensamma jordbrukspolitiken och deras effekter på upptagandet av organiskt jordbruk

I denna artikel analyserar vi effekterna av ömsesidig påverkan av de två pelarna i Europeiska Unionens gemensamma jordbrukspolitik – marknadsstöd och landsbygdsutveckling – på bönders upptagande av metoder för organiskt jordbruk. Speciell uppmärksamhet fästs vid reformen 2003, som väsentligen ändrade den relativa vikten av de två stödyperna genom att frikoppla direkta jordbruksbetalningar från produktionen av en specifik gröda. I vår empiriska analys studerar vi fallet Sverige, genom att använda variationen i tidpunkten för bönders beslut beträffande deltagande i stödprogram. Vi uppskattar en dynamisk, icke-linjär probitmodell med icke observerade effekter för att ta hänsyn till icke-observerad individuell heterogenitet och tillståndsberoende. Våra resultat pekar på existensen av en negativ effekt av marknadsstödssystemet, som fanns på plats när tekniker för organiskt jordbruk anammades före reformen 2003; emellertid är denna effekt upphävd genom införandet av frikoppling. Dessutom skiljer sig stödeffekterna mellan certifierad och icke-certifierad organisk produktion; båda pelarna har betydande effekter på icke-certifierat organiskt jordbruk, medan certifierat organiskt jordbruk drivs utslutande av subventioner för miljövänligt jordbruk.

JEL-klassificering: C23, C93, D03, L95, O12, Q12, Q18, Q50.

Nyckelord: gruppeffekter, samhällsnormer, utvärdering med slumpmässigt urval, vattenförsörjningsbolag, samhällsinformation, överspillingseffekter, gemensamma jordbrukspolitiken, mikroanalys av jordbruksföretag, paneldatamodeller, frikoppling av subventioner

ISBN: 978-91-85169-93-1 (tryckt), 978-91-85169-94-8 (PDF)

Kontaktinformation: Mónica Marcela Jaime Torres, Institutionen för nationalekonomi, Handelshögskolan, Göteborgs universitet, Box 640, 405 30 Göteborg, Sverige. Tel: +46 31 7862927. E-post: marcela.jaime@economics.gu.se